

CO PÍŠÍ JINDE

Francouzský právník **Daniel Guéguen** se zabývá evropským lobbinkem. Z rozhovoru **Karla Ježka** s tímto předním bruselským lobbistou jsme vybrali pasáže, které se týkají především nových členských zemí EU, čemuž odpovídá příznačně i název článku **Nesmělí nováčci**.

Jak se lobbying v Bruselu změnil příchodem nových členských států EU?

Ke změně došlo především na úrovni unijního rozhodování. Téměř polovinu členů EU dnes tvoří nováčci. Mají hodně europoslanců, hodně hlasů v Radě EU. Příchodem nových členských států se vše stalo složitějším. Je stále více zainteresovaných stran, různých názorů... Je zřejmé, že schopnost Evropské unie nacházet konsenzus se snížila. Proto už neexistuje velký politický projekt. Z tohoto důvodu se také unijní agenda stává stále techničtější.

A co se nezměnilo?

Jsem překvapen nesmělostí nových členských států. Jsou plnoprávními členy Evropské unie. Na tom nic nemění, že existují některá přechodná období pro pohyb pracovníků. Pozorujeme však, že nováčci jsou stále bojácní. Podle mne byli mimořádně bázlivi, co se týče reformy společné zemědělské politiky a subvencí.

Příliš nesmělí byli v jednání o rozpočtu EU na léta 2007–2013. Podle mého názoru akceptovali špatnou dohodu. Více než bojácní byli v otázce nové směrnice o službách. Vždyť mají-li komparativní výhodu v nákladech na práci, musí se to ve směrnici o službách odrazit. Ale nové členské státy přijaly kompromisní návrh této direktivy, což je pro ně nevýhodné. Myslím si, že to byla chyba.

Jak hodnotíte komunikaci představitelů nových členských států?

Nejsou dobrými komunikátory v moderním smyslu. Jejich komunikace je dosti těžkopádná, dokumenty dosti formální. Přitom jednou z velkých změn v Bruselu je, že lobbying je velmi spjat s komunikací. Ta musí být poho-

tová, dokumenty stručné. A v kontaktech je třeba být přímý, jít k věci.

Strategie v Bruselu dělíte na negativní, defenzivní, reaktivní a proaktivní. Jak postupují noví členové?

Příliš staticky, příliš pasivně. Musejí vyvíjet iniciativu. Řeknu možná něco udivujícího: nové členské státy opravdu mají společné zájmy. Někdy by měly mezi sebou vytvářet koalice, být v důležitých otázkách protiváhou a sdělovat tak starým členům: budete nás muset vyslechnout. V Bruselu je třeba občas bouchnout pěstí do stolu... Nováčci se vůči unijním institucím chovají s velkým respektem. To je hodné úcty, ale nelze zapomínat, že v unijních jednáních jde často o záležitosti s velkými důsledky.

Jaký je průnik technických specialistů do množiny bruselských lobbistů?

Podle mne nelze být lobbistou na vysoké úrovni a nebýt technickým specialistou. Proč? Evropská komise je v zásadě technickým orgánem. Všechny nové právní normy jsou hluboce technické. Francouzi si pořád myslí, že v Bruselu je třeba navštívit především eurokomisaře. Ale to není pravda. Nejvýznamnějšími lidmi v Bruselu jsou úředníci, kteří mají na starosti určitou agendu. Ti, stejně jako vedoucí oddělení a někdy ředitelé odborů, mají skutečnou moc. Při lobbování někdy operuje tandem: specialista na určitou záležitost, například bezpečnostní pásy v automobilech a někdo, kdo je specialistou na lobbování v evropských institucích. V Bruselu se vliv neziskává účastí na koktejlech a recepcích, ale prací v terénu – dosti skromnou, ve stínu.

Tomu se věnuje vaše poslední kniha Evropský lobbying. Jak byste shrnul její závěry?

Za prvé konstatuji ztrátu vlivu profesních a podnikatelských sdružení v Bruselu. Nejsou aktivní, jsou velmi statická a defenzivní. Za druhé, výrazně sílí vliv občanské společnosti, nevládních organizací, ekologů, spo-

třebitelů, odborů... jsou respektováni a mají opravdové projekty. Třetí závěr: byznys a občanská společnost musejí v některých záležitostech spolupracovat, musejí se vytvářet příčné aliance. Závěr čtvrtý: je třeba být mnohem více proaktivní, je třeba přinášet řešení. Defenzivní lobbying problém komplikuje. Další poselství mé knihy: velké koalice jsou neefektivní – k prosazení určitého projektu je třeba formulovat ad hoc aliance mezi několika partnery. A poslední závěr: již zmíněná potřeba přesné, cílené, stručné, důvěryhodné a konkrétní institucionální komunikace.

[Ekonom č. 29, 19.–25. 7. 2007]

Knihy dokážou otřást světem je název rozhovoru, který s filozofem Václavem **Bělohradským** vedla brněnská žurnalistka **Dora Kaprálová**. Z rozhovoru jsme vybrali:

Je podle vás možné ve zjednodušující zkratce vybrat – snad kromě Evangelia v evropském kontextu – desítku titulů ze světové literatury a doložit, že skutečně dějinami nějak zásadně hnuly?

Nevím, zda je možné vybrat deset knih, které otřásly světem. Zaprvé: jednalo by se vždy o boj jedné knihy proti druhé – třeba Rabelais proti středověké metafyzice, které se vysmívá, knihy kacířské proti knihám pravověrným, knihy pro uražené a ponížené proti knihám pro vladaře, knihy metafyzické bránící nároky celku proti knihám existencialistickým hájícím práva částí, Marx dogmatický proti Marxovi kritickému, Haškův antihrdinský Švejk proti knihám o hrdinech – budovalcích, atd. Vždy jedna kniha otřásá druhou uvnitř veřejného prostoru, kde pluralita slovníků spolu navzájem soutěží o právo být slovníkem nejbližším skutečnosti. Říkám tomu polylogie.

Zadruhé: to otřásající vždy vnáší do knih jejich velké interpretace; například Hegel udělal z Antigony epochální spor mezi obcí politickou a pokrevní, Rabelais je dnes neoddělitelný

od interpretace ruského vědce Bachtina, který ukázal, že modernost vyrůstá také z římského smíchu, z ducha frašky. Kafkovo dílo otřásl světem díky interpretacím existencialistů.

V jakém smyslu kniha vlastně může pohnout dějinami?

Dějiny jsou křesťanský vynález a křesťanství je náboženstvím knihy. Kniha tu funguje jako nosič absolutna, jehož povinné vyznávání definuje hranice takzvané „světové říše pravdy“. Kniha v rukou kněží, vladařů a generálů je seznam absolutních výnosů, které ospravedlňují moc překračující všechny morální normy – služebníci absolutna se smějí dopustit čehokoli!

Americký spisovatel Michael Cunningham řekl nedávno: „Literatura je nepřitelem absolutna. Literatura nám připomíná, že svět je tak veliký a složitý, a že v něm žije mnoho duší tak propleteným způsobem, že slovo absolutno... nemá žádný smysl tam, kde se jedná o porozumění věcem lidským“.

Ano, literatura sice je nepřitelem Absolutna s velkým „A“, avšak i velcí spisovatelé vnášejí do našich životů jakési absolutno, kterým je snaha vidět i místo, odkud se díváme na svět, vidět, kdo je pánem toho, co nevidíme. Strach, předsudek, podvědomí, Dějiny s velkým D.

Slovo „absolutno“ pochází od latinského „ab-solutas“ – nespoutaný. Knihy otřásají světem, protože vnášejí do našich životů absolutno, které nás odpoutává od toho, čím se většina nechává spoutat, od toho, co většina považuje jednoduše za daný rámec života normálních lidí. Je to závatná zkušenost.

Náboženství knihy podřizuje relativitu našich životů normám odvozeným z absolutna, ale literatura hájí jako absolutno právě vědomí životní relativity. Díky vlivu literatury jsou říše postavené na náboženství knihy vždy vratké.

Jakou vidíte souvislost mezi Gutenbergovým vynálezem knihtisku a fenoménem internetu. Jakých proměn došlo psané slovo v souvislosti se změnou z tištěného v elektronické médium?

Nejdůležitějším důsledkem vynálezu knihtisku je vznik „imagined communities“ neboli společenství lidí,

kterí nejsou svázáni sdíleným časem či místem, nýbrž čtením a vykládáním stejných textů. Všechna moderní hnutí jsou taková „imaginární společenství“, ale nejdůležitějším z nich je „národ“. Národy jsou stvořeny knihami, jejich interpretacemi, povinnou školní četbou, konstrukcí fiktivních minulostí, jako například národ český, který se ustavil na Jiráskově převyprávění díla Josefa Palackého a na národovědné interpretaci ruralistického kýče Boženy Němcové. Národní identita je chrám postavený na privilegování některých knih státní mocí – a kdo se odvážil bourat jejich národovědnou funkci, býval vylučován „z národa“.

Internet je něco radikálně jiného, jeho jádrem je komunikativní hojnost. Přináší proto problémy typické pro epochu hojnosti, jako je například zamoření veřejného prostoru komunikačním odpadem. Všude se množí nerelevantní sdělení, ale jak rozlišit mezi relevantním a nerelevantním v epoše „přemíry informací a znaků“? Může nějaká legitimní autorita vnést závaznou hierarchii do dravého proudu, který odplavuje všechny znaky někam do moře, v němž se každý smysl rozpouští?

Na blogu či blozích – je-li ten plurál legitimní – nelze založit národy, ale to je dobře. Jenže jaký typ společenství vznikne z internetu? Považuji za nebezpečný fenomén Second Life, celý ten virtuální paralelní svět, kde můžeme žít „druhé životy“ skrze naše avatary. Znáám pár lidí, kteří tomu obětují všechnen volný čas. Vycházejí už i průvodci po tom paralelním světě, který má ostatně svou měnu i policii. Ve Švédsku je prý v běhu proces proti člověku, jehož avatar znásilnil avatar nějaké ženy, a ta ho udala.

Myslím, že internet do sebe svět knih nezadržitelně, ale užitečně vsává. Například Wikipedie je velmi dobrá encyklopedie, a to nejen díky tomu, že ji neustále tisíce lidí upřesňují, ale hlavně proto, že výklad hesla je tu propojen se sítí odkazů na místa a texty, které k němu patří – Gauguin a třeba seminář o jeho díle v Paříži. Co je tedy pak „společenství Wikipedie“? Jakýsi „Kulturnation“? Proč ne?

[MF Dnes, 11. 8. 2007]

-tb-

TISKOVÉ ZPRÁVY MINISTERSTVA PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Vláda schválila systém informování o možnostech čerpání z fondů EU

Na svém jednání dne 19. září 2007 schválila Vláda České republiky jednotný systém informování veřejnosti a představitelů veřejné správy o možnostech čerpání evropských fondů.

V úkolu č. 139 (08-11) si vláda dala za cíl „vytvořit přehledný a jednotný systém informování veřejnosti a představitelů veřejné správy o možnostech čerpání evropských fondů“ (dále jen „jednotný systém informování“).

Již ve svém programovém prohlášení se Vláda ČR zavázala k poskytování informací o fondech EU a současně k zajištění včasného a kvalitního dokončení operačních programů pro využívání prostředků fondů Evropské unie v období 2007–2013. Programové prohlášení vlády dále deklarovalo naplnění principu průhlednosti a průběžného financování, omezování administrativní a byrokratické zátěže a dodržování předem jasně stanovených pravidel. Programové prohlášení dále ukládá poskytovateli podpory povinnost připravit návrhy na zjednodušení i větší transparentnost systému rozdělování evropských fondů a zpracovat implementační dokumenty jednotlivých operačních programů, které jsou na uvedených principech postaveny.

Jednotný systém informování veřejnosti představuje způsob, jakým jsou zajištěny vzájemné vztahy a vazby mezi publicitou Národního strategického referenčního rámce a jednotlivými řídicími orgány. V jednotlivých částech materiálu jsou přehledně charakterizována východiska a legislativní dokumenty EU a ČR upravující oblast komunikace fondů EU. Dále pak klíčové prvky systému informování veřejnosti na národní úrovni a úrovni jednotlivých programů.

Komunikaci na národní úrovni tvoří Komunikační plán Operačního programu Technická pomoc na léta 2007–2013 pro úroveň řízení NSRR (Národního strategického referenčního rámce), druhou úroveň pak ko-

munikační plány operačních programů. Jednotnost a přehlednost tohoto systému vychází z nastavení společné strategie pro komunikaci fondů EU pro všechny operační programy (OP) a také z koordinace provádění těchto plánů, která bude zajištěna z roviny komunikace na národní úrovni (tj. Ministerstvem pro místní rozvoj). Nástroji této koordinace bude elektronický systém pro řízení a vyhodnocování komunikačních aktivit fondů EU, pracovní skupina pro informování a publicitu (zástupci všech řídicích orgánů operačních programů) a konkrétní společné komunikační aktivity.

[Tisková zpráva MMR, 19.9.2007; dostupné na: <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021718>].

Vesnici roku 2007 se stala obec Havlovice v Královéhradeckém kraji

Ministerstvo pro místní rozvoj společně se Spolkem pro obnovu venkova ČR, Svazem měst a obcí ČR a Ministerstvem zemědělství vyhlásilo v letošním roce již 13. ročník soutěže Vesnice roku, která napomáhá propagovat obnovu venkova. Současně přináší řadu příkladů dobré praxe, které inspirují další obce k realizaci vlastních programů obnovy. Vesnici roku 2007 byla 13. září 2007 vyhlášena obec Havlovice v Královéhradeckém kraji.

Soutěž Vesnice roku 2007 v Programu obnovy venkova je příležitostí pro zviditelnění venkova a důkazem toho, že aktivní přístup občanů a jejich účast na obnově a rozvoji své obce přináší velmi konkrétní výsledky. Obce mají šanci získat finanční bonus, se kterým je vítězství v soutěži spjato. Zároveň jde o příležitost ukázat rozmanitost a pestrost života mimo město a zvýšit prestiž a význam venkova.

Oficiální vyhlášení pravidel soutěže pro rok 2007 proběhlo dne 6. března 2007. Příjem přihlášek do soutěže byl ukončen 31. května 2007, přihlásilo se 264 obcí ze 13 krajů (posledním, čtrnáctým krajem České republiky je Praha, která se samozřejmě soutěže neúčastní).

Hodnocení krajských kol proběhlo v měsíci červnu 2007. Výsledky krajských kol jsou k dispozici na webových stránkách Ministerstva pro místní rozvoj www.mmr.cz pod odkazem

Soutěž Vesnice roku. Do celostátního kola postoupilo 13 vítězných obcí ze 13 krajů ČR.

Celostátní hodnotitelská komise navštívila v termínu od 3. do 9. září 2007 postupně všech 13 krajských vítězů a na svém zasedání dne 12. září 2007 zvolila vítěze a laureáta titulu VESNICE ROKU 2007.

1. místo – vítěz titulu VESNICE ROKU 2007 získala **obec Havlovice** (Královéhradecký kraj),

2. místo získala **obec Kondrac** (Středočeský kraj),

3. místo získala **obec Suchá Loz** (Zlínský kraj).

[Tisková zpráva MMR, 13.9.2007; dostupné na: <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021711>].

Metodický pokyn MMR k Integrovanému plánu rozvoje města

Ministerstvo pro místní rozvoj vydává metodiku pro přípravu, hodnocení, schvalování a realizaci Integrovaných plánů rozvoje měst. Tyto plány jsou významným prostředkem pro čerpání ze strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007–2013 a zároveň důležitým nástrojem národní strategie rozvoje měst.

Dokument byl připraven ve spolupráci s regiony soudržnosti a ministerstvy, která budou řídit příslušné operační programy, a je dalším důležitým krokem na cestě ke schválení operačních programů Evropskou komisí. Velmi významně se na přípravě metodiky podíleli rovněž zástupci Svazu měst a obcí ČR. Metodika pro Integrované plány rozvoje měst (IPRM), vydaná na základě Usnesení vlády č. 883 z 13. srpna 2007, patří k nejvýznamnějším koordinačním mechanismům a zajišťuje spolupráci předmětných ministerstev a regionů soudržnosti při implementaci Regionálních operačních programů (ROP), Tematických operačních programů (TOP) a Integrovaného operačního programu (IOP), které jsou využitelné pro rozvoj měst.

Největší význam Integrovaných plánů rozvoje měst spočívá v tom, že umožňují dosažení významné koncentrace investic a zajišťují synergické působení jednotlivých projektů, kterými města realizují svoje strategické rozvojové cíle a priority.

Naše města se ještě stále zcela nevypřádala s důsledky ekonomické transformace, zejména s důsledky zániku velkých průmyslových podniků, a vzhledem k nedostatkům v infrastruktuře nemohla zcela využít svůj skutečný růstový potenciál. Města dostanou nový nástroj strategického plánování, který jim umožňuje vzhledem k sedmiletému plánovacímu období EU realizovat komplexní investice většího rozsahu. Zabráni se nekoordinovanému, samočelnému podávání projektů a prostředky se budou moci soustředit na řešení nejpálčivějších problémů města. Efektivita integrovaného přístupu je dána především smysluplnou návazností jednotlivých projektů zahrnutých v IPRM. Jak ukazují zkušenosti z jiných členských zemí Evropské unie, integrovaný přístup může přinést i multiplikační (znásobující) efekt, který mobilizuje jak veřejné, tak soukromé zdroje.

Je velmi důležité, že metodický pokyn MMR stanoví jednotné postupy pro všechny zpracovatele i posuzovatele v oblasti přípravy, realizace, monitoringu, jasný postup při schvalování a jednotnou soustavu kritérií pro jejich hodnocení.

Podle současného stavu jednání s Evropskou komisí bude pro města nad 50 tisíc obyvatel zpracování IPRM pro čerpání z některých prioritních os v rámci operačních programů povinné. Pro menší města je jeho zpracování otázkou dobrovolného přístupu, pokud to umožní pravidla ROP. Nicméně Evropská komise považuje integrovaný přístup za předpoklad pro čerpání i v oblasti podpory na revitalizaci panelových sídlišť z IOP, která se týká měst nad 20 000 obyvatel.

Zpracovatelem a předkladatelem IPRM je město, které je rovněž odpovědné za jeho realizaci. Ve všech fázích přípravy, zpracování a realizace IPRM je nutné respektovat princip partnerství a zapojení veřejnosti.

IPRM se předkládá v návaznosti na výzvu řídicího orgánu Regionálního operačního programu nebo jiného příslušného řídicího orgánu a bude posuzován jako celek podle kritérií schválených monitorovacími výbory. Kritéria budou zveřejněna nejpozději před vyhlášením výzev k předkládání IPRM.

[Tisková zpráva MMR, 19.9.2007; dostupné na: <http://www.mmr.cz/index.php?show=001021715>].